

SOU 2023:38 Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldsättning (dnr Ju2023/01643)

Sammanfattning

Spelinspektionen tillstyrker utredningens förslag att kreditförbudet i spellagen ska utvidgas till att omfatta tredje part och att det ska införas ett system för skuld- och kreditregister. När det gäller frågan om ett förbud mot att spel betalas med kreditkort anser Spelinspektionen att det kan finnas skäl att på nytt överväga om ett sådant förbud bör införas. I övrigt har Spelinspektionen, utifrån de intressen myndigheten har att bevaka, inte några synpunkter på förslagen i betänkandet.

Kreditförbudet i spellagen ska utvidgas till att omfatta tredje part

Som framgår av betänkandet har Spelinspektionen i ett rättsligt ställningstagande uttalat att licenshavare inte på något sätt får bidra eller uppmuntra till att spelare tar lån för att upprätthålla sitt spelande, eftersom det strider mot omsorgsplikten i 14 kap. 1 § spellagen (2018:1138). Enligt myndighetens uppfattning är det alltså redan idag förbjudet för licenshavare att främja möjligheterna för någon annan att erbjuda eller lämna krediter för insatser i spel. Spelinspektionen instämmer dock i utredningens uppfattning att rättslaget bör tydliggöras och att förbudet ska framgå direkt av lagtexten. Spelinspektionen anser, i likhet med utredningen, att ett tillägg i den nuvarande bestämmelsen om kreditförbud är en lämplig lagteknisk lösning. Genom det föreslagna tillägget i 14 kap. 8 § spellagen blir det också förbjudet för *spelombud* att främja möjligheterna för någon annan att erbjuda eller lämna krediter för insatser i spel, vilket Spelinspektionen anser är positivt (14 kap. 1 § avser endast licenshavare). Den föreslagna lydelsen omfattar vidare de olika typer av åtgärder som bidrar eller uppmuntrar till att spelare tar lån för att upprätthålla sitt spelande och som Spelinspektionen har identifierat i sitt rättsliga ställningstagande.

Bör spel med kreditkort förbjudas?

Spelinspektionen konstaterar att utredningen även har övervägt om det bör vara förbjudet att betala spelande med kreditkort, men kommit fram till att något sådant förbud inte ska införas i dagsläget. Spelinspektionen har förståelse för att det finns praktiska problem och en del andra svårigheter med att införa ett förbud mot att betala insatser vid spel med kreditkort. Myndigheten ställer sig dock tveksam till utredningens slutsats att skälen mot att införa ett sådant förbud är starkare än de skäl som talar för ett förbud. Som Spelinspektionen har konstaterat i sin slutredovisning av regeringsuppdraget (Fi2021/03520) att följa upp utvecklingen av spelandet och spelproblemen på spelmarknaden är en av de viktigaste delarna för att förhindra ett överdrivet spelande att säkerställa att spelandet inte sker med lånade pengar. Myndigheten anser inte att utredningen i tillräcklig omfattning har beaktat vilket signalvärde ett kreditkortsförbud skulle kunna få när det gäller att tydliggöra uppfattningen att spel för lånade pengar är en icke önskvärd företeelse i samhället. Spelinspektionen vill i detta sammanhang även framhålla att betalning med kreditkort är ett relativt vanligt betalningsalternativ hos aktörer med licens enligt spellagen, vilket framgår av en undersökning som myndigheten nyligen har genomfört.¹ I undersökningen, som besvarades av ca 50 licenshavare, uppgav drygt 60 procent att de erbjöd betalning med kreditkort utfärdade av en bank. Spelinspektionen anser mot denna bakgrund att det kan finnas behov av att på nytt överväga om ett förbud mot betalning med kreditkort ska införas, och att man under beredningen av denna fråga särskilt bör belysa hur införandet av ett kreditkortsförbud har fungerat i Storbritannien och Norge.

Ett system för skuld- och kreditregister ska införas

En effektiv och sund kreditprövning spelar en mycket viktig roll när det gäller att motverka den överskuldssättning som drabbar personer med spelproblem. Spelinspektionen ställer sig därför positiv till utredningens förslag att det ska införas ett system för skuld- och kreditregister (Skri-register). Spelinspektionen har inga invändningar mot den föreslagna utformningen av systemet men vill

¹ En enkät som gick ut till samtliga licenshavare inom kommersiellt onlinespel och vadhållning samt till de fem största licenshavarna som erbjuder spel för allmännyttiga ändamål.

framhålla vikten av noggranna överväganden under den fortsatta beredningen, bl.a. när det gäller frågan om vilka närmare krav som ska ställas på ett kreditupplysningsföretag för att det ska kunna få tillstånd att föra ett Skri-register.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören Camilla Rosenberg efter föredragning av juristen Maja Lindqvist.

Camilla Rosenberg

Maja Lindqvist